

ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
КЛАСИФИКАЦИОНЕН ИНДЕКС	Дата
11-27-1492/	06-07-2015

До
Висшия съдебен съвет

До председателя на
Върховния касационен съд на
Република България

СТАНОВИЩЕ

От Галина Николова Иванова, районен съдия в Районен съд Нови пазар

Относно: проекта за изменение на ЗСВ.

Уважаеми членове на ВСС,
Уважаеми господин Председател на ВКС,

Във връзка с обсъждането на проекта за съдебна реформа и неговия най – висш законотворчески образ – измененията на ЗСВ бих изразила своето становище, което е формирано в резултат на натрупания през годините опит от работата с различни устройствени закони относно съдебната власт и професионалния ми опит в тесен смисъл, като магистрат правораздаващ по всички видове дела – административни, наказателни и граждански.

Преди да изразя становище по изготвения проект бих направила някои нови предложения, които не са намерили място в проекта и които не са уредени в необходимата степен и в настоящия ЗСВ. Самото становище ще следва последователността, в която е изготвен и самия проект, при съпоставянето му със сега действащите норми.

I. Нови предложения за изменение на ЗСВ.

1/ Относно провеждането на съдебно заседание, извън сградата на съда, съгл. чл. 133 от ЗСВ.

Принципът на провеждане на съдебните заседания е посочен в чл. 133, ал.1 от ЗСВ, а именно в съдебната сграда по седалището на съда. Това е отправната точка и тя е задължителна за всички видове дела, не само за наказателните, към които обществото е значително по – чувствително, но и за гражданските и административните дела. Следователно принципът е: делата се разглеждат в съдебните зали в съдебните сгради.

Изключението, което законът допуска е посочено в чл. 133, ал.2 от ЗСВ, като съгласно текста на закона в изключителни случаи със съгласието на председателя на съда съдебният състав може да реши да проведе съдебното заседание в друга сграда.

Всъщност именно това води до създаването на съдебни зали ad hoc или т.н. „заседания на пункт“, доколкото това са зали или помещения, приспособени за такива, извън сградата на съда.

Необходимост от регламентиране на реда, по който се дават разрешенията за провеждане на съдебни заседания, извън съдебните сгради е необходимо, доколкото липсата на подобна разпоредба води до самоцелно и нерегламентирано изнасяне на съдебни дела от съдилищата и провеждане на съдебни заседания по неясни критерии. Провеждането на самото съдебно заседание и неговата обезпеченост – техническа и кадрова, следва да намери място в Правилника за администрацията на съдилищата (ПАС), а даването на разрешенията за провеждането им в ЗСВ, доколкото това е дейност от административно – организационен характер.

Причините за провеждане на такива съдебни заседания могат да бъдат различни, но някои от тях са например необходимостта от изслушване на деца - жертви или свидетели на насилие / престъпление в специализирани помещения, т.н. „сини стаи“, където се провежда щадящо, дружелюбно изслушване на децата, участници в съдебни процедури в специално оборудвани помещения, извън сградите на съдебните органи и в частност на съда; в предвидените от чл. 262 НПК случаи (много участници или трудно подвижни – болни, разпит пред съдия на болни и възрастни хора, инвалиди в болнични или домашни условия и пр., участници в съдебно заседание), недостатъчност на съдебните зали и помещенията, в които да се разгледа делото, както и съгл. чл. 135, ал.1, изр.2-ро от ГПК. Всичко това са съдебни заседания, извън сградата на съда.

Понякога се налага, провеждането на действията да стане в населено място извън териториалния обхват на съдебния район на съда, в който е висящо делото и тогава председателят на съда пред който е висящо делото следва да поиска разрешение за извършване на съдебното заседание извън сградата на съда, но вече от съответния по – горен председател на съд, в чийто район се намира населеното място, където трябва да се проведат съдебните действия. Всичко това следва да намери място в ЗСВ, доколкото се касае за чисто административно ръководство и контрол за законност при провеждане на съдебните заседания.

За да се проведе съдебното заседание, извън сградата на съда е необходимо мотивирано искане от съдията докладчик по делото до председателят на съда, който да разреши провеждането на съдебното заседание в друга сграда. Такова разрешение следва да се изисква, съответно да се дава във всички случаи на провеждане на съдебни заседания, извън сградата на съда, т.к е свързано с цялостното обезпечаване на съдопроизводството. Председателят на съда е единственият, който може да разреши излизането на съдебен секретар за водене на протокол за съдебното заседание, техника – при нужда (компютър, лаптоп, пишеща машина и пр.). Никой друг освен председателят не може да нареди на съдебният секретар да напусне сградата на съда, да вземе служебна техника, ако е необходимо и да участва в подобно заседание на пункт. Освен тези лица би могло да се наложи и на съдебните заседатели по наказателно дело (особено ако е даден ход на съдебното следствие) да участват в заседание на пункт, поради което и за тях следва да има разпореждане от председателят на съда за участието им. Нарочно произнасяне на председателят на съда, който да разреши провеждането на съдебно заседание извън установеното място – сградата на съда. Това отговаря на вътрешната субординация в административното управление на съда и за целта е необходимо разпореждане на председателя за извършване на определени процесуални действия извън сградата.

Даването на разрешение от председателят на съда е необходимо и поради разпоредбата на чл. 61, ал.1 от ПАС, изискваща изнасянето на делата и другите книжа да става с писмено разрешение на административния ръководител на съда или на друг съдия. Така се контролира и гарантира сигурността на делото, което неизбежно следва да бъде на разположение по време на съдебното заседание извън сградата на съда. Не може да има съдебно заседание и съдебно-процесуални действия без самото дело.

Извършването на действия, извън сградата на съда следва да се извършва след изрично разрешение от председателят на съда, дадено с нарочна заповед и заради това, че така се защитават правата и интересите на работещите съдии, съдебни заседатели и съдебни служители, които напускайки сградата на съда, вече са изложени на всички възможни рискови ситуации (злополуки от ПТП и др.характер). В заповедта следва да се посочи точното място на провеждане на съдебното заседание и началният му час, според разпореждането на съдията докладчик. Това е особено необходимо, когато се налага провеждането на съдебни действия в друг съдебен район, т.к е свързано и с командироването на съдебните служители. Тук следва да се посочи, че за разлика от разследващите полицаи и прокурори, работното място на съдиите и съдебните служители е в сградата на съда и те не могат по своя преценка да напускат сградата на съда за да провеждат съдебно процесуални действия извън нея.

Легитимността на тези действия зависи изцяло от разрешаването им от председателят на съда, съгл. чл. 133, ал.2 от ЗСВ и това ясно личи от формулировката на закона „в изключителни случаи със съгласието на председателя на съда съдебният състав може да реши да проведе съдебното заседание в друга сграда”.

Текстът на закона не поставя никакви условности, като дали това е в населеното място на съда или в друго населено място, което означава, че дори и адресът на провеждане на съдебното заседание да е в непосредствена близост до сградата на съда (съседна сграда), пак е необходимо разрешение.

Изложените мотиви в достатъчна степен показват необходимостта от разширение на съдържанието на чл. 133 от ЗСВ, като се създаде нови алинеи, които да регламентират реда за даване на разрешения за провеждане на съдебни заседания извън сградата на съда.

По тези съображения предлагам да се създадат следните нови алинеи 3, 4 и 5 на чл. 133 от ЗСВ:

(3) Съгласие за провеждане на съдебни заседания, извън съдебната сграда, но в рамките на населеното място по седалището на съда, както и в друго населено място, но в рамките на съдебния район, се дава предварително от председателя на съда, пред който е висящо делото.

(4) Съгласие за провеждане на съдебните заседания извън сградата на съда, но извън съдебния район на съда, пред който делото е висящо, се дава:

а) От председателят на окръжният съд за съдебни действия, извън съдебния район на съответния районен съд, но в рамките на съдебния район на окръжния съд;

б) От председателя на апелативния съд за съдебни действия, извън съдебния район на съответния окръжен съд, но в рамките на съдебния район на апелативния съд;

в) От председателя на ВКС, а за административните съдилища от председателя на ВАС за извършването на съдебни действия в друг апелативен съдебен район.

(5) В случаите на ал.4 съгласието се дава след искане от председателят на съответния съд, пред който делото е висящо въз основа на изрично искане на съдията – докладчик.

Предложенията в алинея 4 отговарят на посочената в чл. 61, ал.1 от ЗСВ структура и вътрешна подчиненост на съдилищата.

След като се регламентира в чл. 133 от ЗСВ реда за даване на съгласие за провеждане на съдебните заседания, извън съдебните сгради, ще следва да се направи изменение и в Правилника за администрацията в съдилищата относно вътрешния ред за провеждане на това заседание. Например да се създаде нов раздел след чл. 90 от ПАС, чл. 90а и пр. „Разглеждане на дела извън съдебната сграда“. Това обаче би било от компетентността на Пленума на ВСС.

2/ Относно встъпването в длъжност.

В практиката липсва ясен критерий относно това как се встъпва в длъжност или по – точно къде е мястото, където се встъпва в длъжност, особено на председателите на съдилищата. Някои председатели на районни съдилища встъпват в длъжност в окръжните съдилища и там попълват акт за встъпване и клетвен лист. Други встъпват в районните съдилища, където са назначени с решението на ВСС, като лично по – горестоящия председател присъства в районния съд и пред него се полага клетвата и се подписва акта за встъпване. Тази противоречива практика следва да бъде преодоляна чрез формулиране на ясни правила относно мястото и органа пред който се встъпва.

Разпоредбата на чл. 161, ал.2 от настоящия ЗСВ е твърде лаконична и сочи само, че встъпването в длъжност се удостоверява писмено пред административния ръководител на съответния орган на съдебната власт.

Съгласно чл. 155 от ЗСВ, всеки съдия при първоначално встъпване в длъжност полага клетва, която съгласно чл. 157 от ЗСВ се полага пред съдните, прокурорите и следователите от съответния орган на съдебната власт. След полагане на клетвата се подписва клетвен лист.

Този израз на закона, категорично сочи, че клетвата се полага пред органа по местоработата, т.е там където ще се упражнява съответната длъжност, на която е назначен магистрата – районен, окръжен и пр. съд, прокуратура и т.н. Същото важи и за встъпването на съответните председатели – те встъпват в длъжност в съда, в който са назначени, като пак в този съд се изготвя и акта за встъпване и клетвения лист.

В отменения Закон за устройство на съдилищата е имало много ясна формулировка на това къде или пред кого се встъпва в длъжност. В чл. 121в от ЗУС, утвърден с Указ № 174 от 6.11.1934 г., обн. в притурка към "Държавен вестник", бр. 182 от 12.11.1934 г., отменен, е посочено: „Изброените в предходните членове длъжностни лица полагат клетва, пред общото събрание на съда, при който са назначени.“

Следователно мястото на полагане на клетвата (при първоначално встъпване) и на последващо встъпване от редови магистрат или председател в съответната длъжност е в органа, където е назначен този магистрат, пред общо събрание на съда.

За да се проведе общо събрание на съда е необходимо решението на ВСС да е влязло в сила, в случаите когато се назначава редови магистрат (чл. 161, ал.1 от ЗСВ), а в случаите когато се назначава председател не е необходимо решението да е влязло в сила (чл. 167, ал.3, изр.3-то от ЗСВ), но трябва да е съобщено (връчено) на магистрата по реда на чл. 36, ал.1 от ЗСВ. Това съобщаване, доколкото в ЗСВ няма специални правила се извършва по общите правила на чл. 61 от АПК – съобщава се в

тридневен срок от издаването му на всички заинтересовани лица, включително на тези, които не са участвали в производството. При всички случаи обаче се изисква писмено удостоверяване на получаването на акта – чл. 61, ал.2 от АПК.

Поради това предлагам алинея 2 на чл. 161 от ЗСВ да се измени по следния начин:

(2) Встъпването в длъжност се извършва на общо събрание на съда, в който лицето е назначено, като се удостоверява писмено пред председателя на съответния орган на съдебната власт.

Промяната в чл. 161, ал.2 от ЗСВ е необходима и поради замяна на думите „административен ръководител” с думата „председател”.

Предлагам изменение на чл. 167, сегашна алинея 3, която в Проекта е предвидено да се запази, но да се променят изразите „административни ръководители” с думата „председател”.

Предлагам ал.3, изр.1-во да стане:

Председателите на съдилища, ръководители на прокуратури и директора на Националната следствена служба встъпват в длъжност в 14-дневен срок от постановяването на решението на съответната колегия на Висшия съдебен съвет на общо събрание на органа, в който са назначени, което се удостоверява писмено пред председателя на по – горния съд или ръководителя на по – горестоящата прокуратура, а директора на Националната следствена служба пред Главния прокурор.

Останалите изречения в ал.3 да се запазят.

3/ Относно заместване на ДСИ от районните съдии.

Предлагам да се измени чл. 274 от ЗСВ по начин, който да гарантира бързина и заменяемост във функциите на държавния съдебен изпълнител, в случаите когато той отсъства или е възпрепятстван да я изпълнява (отпуск, болничен или друга причина) той да се замества от определен от председателя на съда районен съдия и едва ако това е невъзможно поради недостатъчен щат на районните съдии, свръхнатовареност и др. обективни причини, да се търсят възможности за командироване. Това предложение намира оправдание в разпоредбата на чл. 264, ал.4 от ЗСВ, съгласно която в районните съдилища, където няма държавен съдебен изпълнител, функциите на държавен съдебен изпълнител се изпълняват от районен съдия, определен от председателя на съответния съд, за което се уведомява министърът на правосъдието.

При наличие на само един щат за ДСИ и той отсъства по обективни причини – болничен, отпуск и др., в съда пак няма да има ДСИ и поради това е не само възможно, но и желателно, т.к това ще гарантира бързина при обезпечаване на заместването му, той да се замества от районен съдия, определен от председателя на съда. Предлагам да отпадне възможността за командироване от председателят на съответния окръжен съд на държавен съдебен изпълнител от друг съдебен район, т.к ДСИ се назначават пряко от министъра на правосъдието, съгл. чл. 265 от ЗСВ.

В този смисъл предлагам чл. 274 от ЗСВ да се измени по следния начин:

Чл. 274. Когато длъжността не е заета или назначеният държавен съдебен изпълнител е възпрепятстван да я изпълнява и не може да бъде заместен от друг държавен съдебен изпълнител от същия съд, той се замества от районен съдия, определен от председателя на съответния съд, за което се уведомява министърът на

правосъдието или от командирован от министърът на правосъдието държавен съдебен изпълнител от друг съдебен район.

4/ Относно заместването на съдията по вписванията, съгл. чл. 290 от ЗСВ.

По сходни с предишното предложения мотиви предлагам да се измени чл. 290 от ЗСВ, като се предвиди възможност в случаите, когато има само един щат за съдия по вписванията и той е възпрепятстван да изпълнява длъжността – отпуск, болничен и пр. да се предвиди възможност за заместването му от районен съдия, определен от председателя на съда. Предлагам да отпадне възможността за командироване от председателят на съответния окръжен съд на държавен съдебен изпълнител от друг съдебен район, т.к Съдията по вписванията се назначава пряко от министъра на правосъдието, съгл. чл. 281 от ЗСВ. Основанието за подобно предложение се крепи на нормата на чл. 279, ал.3 от ЗСВ, която предвижда в районните съдилища, където няма съдия по вписванията или той е възпрепятстван функциите му да осъществяват от районен съдия, за което се уведомява министърът на правосъдието.

В този смисъл предлагам чл. 290 от ЗСВ да се измени по следния начин:

Чл. 290. Когато длъжността не е заета или назначеният съдия по вписванията е възпрепятстван да я изпълнява и не може да бъде заместен от друг съдия по вписванията от същия съд, той се замества от районен съдия, определен от председателя на съответния съд, за което се уведомява министърът на правосъдието или от командирован от министърът на правосъдието държавен съдебен изпълнител от друг съдебен район.

5/ Относно преместването на Държавен съдебен изпълнител и Съдия по вписванията при наличие на увреждания на здравето лично или на негов близък за когото се грижи.

Предлагам подобно на новия чл. 193а от ЗСВ да се създаде аналогична разпоредба и по отношение на държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията. Само така няма да се допусне дискриминиращо отношение към работещите в съдебната система и ще се създадат благоприятни условия за труд за всички категории юристи.

Предлагам да се измени сегашния чл. 270 от ЗСВ, като сегашният текст стане алинея първа и се предвиди нова алинея втора:

(2) Държавен съдебен изпълнител с увреждания, или такъв, който се грижи за член от своето семейство с увреждания, се премества в друг районен съд по негово искане със заповед на Министъра на правосъдието.

Предлагам да се измени сегашния чл. 286 от ЗСВ, като сегашният текст стане алинея първа и се предвиди нова алинея втора:

(2) Съдия по вписванията с увреждания, или такъв, който се грижи за член от своето семейство с увреждания, се премества в друг районен съд по негово искане със заповед на Министъра на правосъдието.

Надявам се тези нови предложения да бъдат обсъдени и да намерят място в новия ЗСВ.

II. Становище и предложения по проекта по параграфи.

§1/ Съгласно проекта е предвидено създаването на нов чл. 1 с посочено съдържание.

Този текст обаче е пълно копие на чл. 117, ал.1, ал.2 изр.1-во и и на чл. 118 от Конституцията на Република България. Считам, че такова мултиплициране на текстове е излишно, доколкото Конституцията на РБ, като нормативен акт от най – висша степен урежда детайлно мястото на съдебната власт. Нещо повече самия чл. 2 от ЗСВ препраща към КБР, а с това и към чл. 117 и чл. 118 от нея.

Поради горното намирам за излишно създаването на нов чл. 1 от ЗСВ и регламентирането в него на вече регламентираните от КРБ норми.

§ 3/ Относно разпределението на делата и преписките на случаен принцип.

Предложения нов текст на ал.2 на чл. 9, считам, че предлога „в” във формулировката „се извършва в колегите и отделенията, ...” е неправилен, т.к разпределението на делата следва да се извършва в самите деловодства, като гаранция за прозрачност, но по колегии.

Сегашният израз на чл. 9, ал.2 от ЗСВ сочи „Принципът на случайния подбор при разпределението на делата в съдилищата се прилага в рамките на колегите или отделенията, а в прокуратурата и Националната следствена служба - в рамките на отделите.” Така се посочва, че всъщност разпределението на делата се осъществява по колегии, а не в самата колегия. Колегиите и отделенията всъщност представляват всички съдии, които работят по тази материя, за която се отнася колегията, респ.отделението (сравни чл. 109, ал.1 и ал.2, чл. 84, ал.2, чл. 91, ал.2 и пр. от ЗСВ).

Поради това предлагам предлогът „в” да бъде заменен с предлога „по” и така ще формулировката ще стане „по колегите и отделенията.....”.

В алинея 3 от този текст е предложено „Разпределението на преписките в прокуратурата и следствието се извършва по правила, предложени от главния прокурор и приети от прокурорската колегия при Висшия съдебен съвет.“. В закона не е посочено дали това ще бъдат правила за случайно разпределение или други някакви правила, изключващи случайното разпределение. В сегашния текст на чл. 9, ал.2 от ЗСВ е посочено, че принципът на случайното разпределение на делата се прилага и в прокуратурата и в НСС – в рамките на отделите. В чл. 34, ал.1 от ПАПРБ е посочено, че към всеки отдел на ВКП и на ВАП има служба "Деловодство". Именно служба "Деловодство в отдел", съгл.чл. 34, ал.2, т.3 представя новопостъпилите дела и преписки на прокурорите в отдела след разпределението им при спазване на принципа на случайния подбор. Идентични са разпоредбите и в Глава пета „администрация на прокуратурите и следствените отделения”, Раздел VII „Общи правила за организация на деловодната работа” на ПАПРБ, където в чл.69, т.2 е записано, че **СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ** предоставят на прокурорите материали, разпределени на принципа на случайния подбор.

Излиза, че с предложения проект ще отпадне прилагането на принципа на случайния подбор при разпределение на преписките в прокуратурите и те ще се разпределят „не случайно”.

Предлагам да се запази сегашната редакция на чл. 9, ал.2 от ЗСВ.

§4/ Приветствам разпоредбата на чл. 15 от проекта, даваща право на всеки съд, по конкретно дело да прави предложение до КС по несъответствието на приложимия закон с КРБ.

§ 6/ Относно отмяната на разпоредбата за постоянно действащ съвет.

От предложението на новия текст на чл. 16, ал.1 се вижда, че ВСС вече няма да е постоянно действащ.

Като магистрат, работил с непостоянно действащ състав на съвета до 2007 г. и с такъв, който по силата на настоящия ЗСВ е постояннодействащ бих споделила, че работата в предишния формат на съвета протичаше по – мудно, а вземането на решенията от административно – организационен характер се отлагаше понякога дотолкова, че те губеха смисъл.

Считам, че ВСС следва да запази характера си на постоянно действащ орган, така както е записано в чл. 16, ал.1 от ЗСВ. Направеното в стратегията предложение е връщане към един вече отхвърлен и недобре работещ модел на функциониране на ВСС до 2007 г. Това създаваше и би създавало много повече неудобства и проблеми на магистратите, които са негови членове. Така се създава крайно неблагоприятно за членовете на съвета положение на невъзможност за пълноценна работа като действащи магистрати- в по – голямата си част и на администратори на цялата съдебна система „по съвместителство”, като в крайна сметка и двете дейности беше невъзможно да се изпълняват достатъчно отговорно и съдържателно. Тук следва да се припомни поговорката, че „две дини под една мишница не се носят”. Освен това този модел на работа на ВСС откъсваше неговите членове от семействата им, което не може да бъде обезщетено по никакъв начин. Дори и да се приеме, че съвременните технологии позволяват „дистанционна” работа, чрез интернет, видеоконферентни връзки и пр. това е пречка членовете му да работят като един колективен орган и да вземат общи решения. Смисълът на колективният орган е именно в неговата общност, за да може общата му работа да допринесе в по – голяма степен за подобряване на работата на цялата съдебна система.

Проблеми в системата има и ще има от различен характер и те изискват активното участие на членовете на съвета постоянно, а не периодично през определени интервали от време, което прави в някои от случаите безполезно решаването им. Връщането на стария модел на работа на ВСС би означавало само едно, да признаем, че липсва всякаква положителна промяна в съдебната система, както и липса на далновидност и идеи за нейното усъвършенстване. Това би означавало, че липсват нови идеи, идеи на млади хора, които да направят постояннодействащия съвет и неговите членове по – мотивирани и по – последователни в работата. Това не отговаря на новите изисквания на обществото и на съдебната система.

Считам, че връщането на действалата до 2007 г. форма на работа на ВСС на непостояннодействащ орган би довело и до значителни неудобства за неговите членове и предлагам да се запази сегашния текст на чл. 16 от ЗСВ.

§7 Относно членовете на ВСС, избрани от НС.

Считам, че с цел превръщането на ВСС в един истински професионален орган следва да се обсъдят промени в настоящия чл. 17, ал.2 от ЗСВ, но не в предложението в проекта смисъл.

Предлагам от парламентарната квота на членовете на съвета, която е 11 броя членове, да отпадне възможността за избор за членове на ВСС, които не са магистрати. В сегашния чл. 17, ал.2 от ЗСВ е посочено „измежду съдии, прокурори, следователи, хабилитирани учени по правни науки, адвокати или други

юристи.”, а в проекта е записано „Изборът се извършва измежду съдии, прокурори, следователи, хабилитирани учени по правни науки, адвокати и други юристи с високи професионални и нравствени качества.”. Последното уточнение относно качествата на членовете на съвета е напълно излишно, т.к в ал.1 е посочено, че за членове на ВСС „се избират юристи с високи професионални и нравствени качества, които имат най-малко 15 години юридически стаж”. Следователно качествата – професионални и нравствени са от първостепенно значение и е излишно повторното им посочване като изискване към избраните от НС такива.

Считам, че в състава на ВСС е неприемливо наличието на юристи, които не са магистрати, особено на фона на разпоредбата на чл. 30 от Проекта, която предвижда възможност членовете на ВСС „по време на мандата си съдиите, прокурорите и следователите от квотата на НС да продължават да изпълняват съдийските, прокурорските и следодвателските си функции, а останалите членове на ВСС – да упражняват професията си”. Какво друго ако не явен конфликт на интереси е работата на един адвокат като член на колективния орган, който назначава магистратите в съдебната власт и упражняването на адвокатска професия в отделните структури на съдебната власт. Последното е напълно недопустимо и така както в ръководните органи на адвокатурата не се допуска участие на магистрати, не следва да се допуска и обратното – адвокати да административат магистратурата.

Така чисто хипотетично в светлината на предложените допълнителни промени в чл. 30, ал.3 от Проекта за ЗСВ е възможно да се случи следното – съдийската колегия да се състои от 5 –ма членове, които могат да бъдат всички или част от тях адвокати, избрани от НС и 6-ма избрани от ОС на съдиите.

Съгласно чл. 30, ал.4 от Проекта обаче може да се случи нещо по – страшно относно състава на прокурорската колегия – 6 – мата членове, избрани от НС могат да бъдат всички или част от тях адвокати и забележете само 4-ма избрани от ОС на прокурорите и 1 – член от ОС на следователите. Така ще се окаже, че в прокурорската квота може да има 6 –ма адвокати и 5 – ма магистрати. Очевидно е доминирането на квотата на НС, която може да се окаже изградена от всички други юридически професии, но не и от магистрати. Тогава ще се питаме кой назначава магистратите в съдебната система – ВСС, като олицетворение на най – висшия административно ръководен орган на съдебната власт или адвокатите, които защитават частни интереси.

ВСС следва за да отговори на обществените очаквания за законност и независимост в работата си и недопускане на външен икономически, политически и всякакъв вид натиск, следва да бъде изграден от професионалисти с високи професионални и нравствени качества, избрани измежду магистратите.

Поради горното предлагам в чл. 17, ал.2 от Проекта след думата „прокурори” да отпадне запетаята и да се постави съюзът „и”, а след думата „следователи” да се постави точка.

§8/ Относно отпадането на изразите в ЗСВ навсякъде на „административен ръководител” съм напълно съгласна, т.к досегашното положение на неправилно смесване на наименования на длъжността „председател на съд” и „ръководител на прокуратура” или „директор на НСС” със съдържанието и функциите на самата длъжност, а именно на административен ръководител създаваше неудобства и криеше вътрешен дуализъм.

§ 22/ Относно правомощията на Пленума на ВСС

Т. 6 „управлява недвижимите имоти на съдебната власт”.

Относно управлението на недвижимите имоти на съдебната власт в момента то е възложено с Раздел IV от настоящия ЗСВ на МП.

Винаги управлението на недвижимото имущество на съдебната власт е било осъществявано от МП. За много кратко време 2004-2006 имаше тенденция МП да обезпечава и всичко, което не представлява недвижимо имущество – текущи ремонти, движими вещи, които не представляват основни разходи и пр., но това бе отчетено като неработещо и в крайна сметка на МП останаха само недвижимостите, а на ВСС движимите вещи и разходите, които не съставляват основни ремонти.

Поради горното смятам за правилно сегашното положение, при което управлението на недвижимото имущество на съдебната власт е предоставено на МП и предлагам да отпадне от проекта текета на т.6.

Считам, че в чл. 30, ал.1 от бъдещия ЗСВ следва да се предвиди сред правомощията на Пленума на ВСС да е избора на председатели на съдилища, ръководители на прокуратури и директора на НСС.

Считам, че изборът на ръководителите на съответните органи на съдебната власт следва да става с решение на Пленума, а не в рамките на колегиите, т.к само така ще има еднакви критерии при избор на ръководните длъжности и в най – голяма степен ще се гарантира еднаквост в принципите на работа в цялата съдебна система.

Поради горното, предлагам да се създаде на мястото на т.6 нов текст със съдържание – избира председателите на съдилища, ръководителите на прокуратури и директора на НСС.

Относно ал.6 от чл. 30 на Проекта.

В унисон с посоченото по – горе относно необходимостта от постоянно действащ ВСС, смятам, че следва да отпадне разпоредбата, която допуска членовете на съвета да продължат да изпълняват своите основни професионални задължения – съдийски, прокурорски, следователски функции, респ. адвокатска професия.

Предлагам ал.6 от проекта да отпадне.

§ 23/ Относно предвидените в чл. 30а, ал.2, 3 и 4 индивидуални планове за професионално развитие.

Считам, че подобни индивидуални планове за професионално развитие биха довели само до излишна бюрокрация, а не до допълнително мотивиране и стимулиране към самоусъвършенстване на магистратите. Съдебната система е консервативна, подчинена на закона и обществения морал, в която личните нагласи и очаквания се подчиняват единствено и само на поставените от обществото проблеми, нуждаещи се от намесата на магистратите за да се възстанови баланса и хармонията в човешките отношения. Съдебната система не е промишлена компания, в която новаторските решения на отделния човек да имат определящо значение за успеха и просперитета на същата. В този смисъл, смятам, че тези индивидуални планове за професионално развитие биха създали само излишна документалност и бюрокрация и следва да отпаднат.

§24/ Относно председателстването на заседанията на Пленума на ВСС.

Считам, че настоящата редакция на чл. 32 от ЗСВ е по – правилна по следните съображения.

Министърът е орган на изпълнителната власт, „внедрен“ по право в нейния ръководен орган ВСС, поради което следва да му се отдаде правото като своеобразен коректив на съдебната власт да председателства заседанията на Пленума. Не такава е положението на избраните от ВСС председатели на ВКС и ВАС. Считаю, че при отсъствие на Министъра, председателстването на заседанията на ВСС следва да стане от неговия представляващ, който е един от неговите членове, а когато и той отсъства от избран по старшинство член, в т.ч и сред председателите на ВКС и ВАС.

Не споделям предложението при отсъствие на Министъра на заседанието да присъства определен от него заместник – министър, каквато възможност е предвидена в чл. 32, ал.3 от Проекта. Участието на този зам.министър може да се сведе само до „слушател“ на заседанието на Пленума, а доколкото за своите решения Пленумът изготвя протокол, то очевидно е, че при отсъствие на Министъра този протокол може да му се изпрати за сведение и становище, ако се изисква такава.

§ 26/ Относно чл. 34, ал.4 от Проекта за забрана за въздържане от гласуване.

Считаю, че това е недемократично и води до вмешателство в личната воля на гласуващите членове. Считаю обаче, че при въздържане от гласуване, следва да се излагат мотиви и те да се протоколират, по какви съображения се въздържа от гласуване този член на ВСС, т.е да има оповестяване на мотивите.

§53/ Относно правомощието на ОС съгл. чл. 79, ал.2, т.5 за определяне на натовареността на председателя и неговите заместници.

Считаю, че натовареността на председателите и техните заместници следва да се определи с решение на Пленума на ВСС, т.к само така ще има еднаквост в критериите за работа на всички председатели и техните заместници в цялата съдебна система. Поради това този текст предлагам да отпадне.

§56/ Относно правомощието на ОС на Окръжния съд, съгл. чл. 85, ал.3, т.4 за определяне на натовареността на председателя и неговите заместници. Поради това този текст предлагам да отпадне.

Мотивите са както по отношение на §53, досежно чл. 79, ал.2, т.5.

§ 59/ Относно чл. 92, ал.2 от Проекта, относно правомощието на ОС на Апелативния съд за определяне на натовареността на председателя и неговите заместници. Да отпадне т. 4.

Мотивите са както по отношение на §53.

§ 85/ Относно изменението на чл. 141 от ЗСВ и създаването на нова ал. 7

Считаю, че изготвянето на подобен доклад следва да стане в рамките на 6 месечния отчет, който и председателите на съдилищата, съгласно проекта се предвижда да изготвят (сравни чл. 80, ал.1, т. 11, чл. 86, ал.1, т. 15, чл. 93, ал.1, т.12, чл. 114, ал.1, т.13 от Проекта). Тук е мястото да се посочи, че в правомощията на председателят на апелативен съд това задължение е пропуснато, което е нелогично, щом и председателят на ВКС ще го изготвя. Мястото му е в чл. 106, ал.1, т. 12 от Проекта.

В този смисъл предлагам, чл. 141, ал.7 от Проекта да се измени, като изразът „ежегодно до 30 септември“ се замени с изразът „в края на всяко шестмесечие“

§ 92/ Относно изменение на чл. 162, т.3 от ЗСВ

Намирам изменението за неудачно и водещо до превратно тълкуване на личностните качества на всеки един кандидат за магистрат, т.к не кореспондира с никакви ясни критерии.

§ 94/ Относно изборът на досегашните административни ръководители – председатели на съдилища, ръководители на прокуратури или директор на НСС.

Намирам, че изборът на ръководните кадри в съдебната система следва да се взема с решение на Пленума на ВСС, а не в рамките на отделните колегии. Само така ще има еднакви стандарти при избора на ръководителите и само така решенията на ВСС по общо валидните въпроси за цялата съдебна власт ще могат по еднакъв начин да бъдат изпълнявани по места. В този смисъл бе и направеното от мен предложение за изменение на чл. 30, ал.1, т.6 от ЗСВ.

Поради горното предлагам чл. 167, ал.2 от Проекта да се измени и вместо изразът „от съответната колегия на ВСС“ да се посочи „с решение на Пленума на ВСС“.

Предлагам промяна в чл. 167, ал.3 от проекта, където в буква „а“ е записано „на съответната колегия на ВСС“ да се измени „на Пленума на ВСС“.

В буква „б“ предлагам изразът „на колегията“ да се замени с изразът „на Пленума на ВСС“.

Относно алинея 3, изр.1-во ще припомня предложеното от мен изменение относно встъпването в длъжност, конкретно да се измени по следния начин:

Председателите на съдилища, ръководители на прокуратури и директора на Националната следствена служба встъпват в длъжност в 14-дневен срок от постановяването на решението на Пленума на Висшия съдебен съвет на общо събрание на органа, в който са назначени, което се удостоверява писмено пред председателя на по – горния съд или ръководителя на по – горестоящата прокуратура, а директора на Националната следствена служба пред Главния прокурор.

Относно предложението за нова алинея 5, касаеща мандатите бих посочила следното: Няма професия административен ръководител без значение на какво и в каква професионална сфера. Заемането на такава длъжност изисква освен много добра професионална квалификация в отрасъла, за който се отнася, но и много повече от това умения за работа в колектив, за вземане на отговорни управленски решения и преди всичко комуникативност. Изграждането на всичко това изисква време, самоусъвършенстване и взаимопомощ от страна на колектива, където работи този ръководител, а това изисква време – 1/ време за опознаване на средата, 2/ време за анализ и преценка на необходимото отговорно поведение и 3/ време за действие, за прилагане на взетите решения. Всъщност определените за един мандат години 5 понякога са всъщност необходимото време за първите два етапа и малко за последния етап на действителни промени. В този смисъл си мисля, че ако един ръководител работи добре, приет е от колектива, действията му в пряката работа и административната се оценяват добре и от ръководството и от обществото, то би следвало да му се даде възможност без да прекъсва възходящата линия на общо прогресивно развитие тя да бъде доразвита и с това да допринесе още повече за пълноценното осъществяване на целите на институцията за която работи и да ги реализира в рамките на конкретната организация – орган на съдебната власт.

В този ред на мисли, считам, че е добре да се предвиди изменение на ал. 5 от чл. 167, както се запази досегашния конституционен ред на чл. 129, ал.6 от КРБ, че мандатът е 5 години, с право на повторно назначаване, а именно:

(5) Председателите на съдилищата, ръководителите на прокуратурите и Директора на НСС, както и техните заместници се назначават за срок от пет години с право на повторно назначаване. Лица, които са заемали някоя от посочените в ал.1 длъжности два последователни мандата не могат да заемат друга ръководна длъжност след това, включително и в различни органи на съдебната власт.

Считам, че така ще се гарантира запазване на добрите практики, без това да води до създаване на „вечни председатели“.

§ 96/ Относно изменение на чл. 169 от ЗСВ.

Не приемам за удачно правомощието на МП да прави предложение за назначаване на ръководител на прокуратура, поради което предлагам т.2 на алинея 4 да отпадне.

Същото се отнася и до ал.5, т. 4, която предлагам също да отпадне.

§ 98/ Относно измененията на чл. 171, ал.1 от ЗСВ.

Предлагам да се замени изразът „съответната колегия“ с думата „Пленумът“.

§ 100/ Относно изборът на директор на НСС.

Да отпадне в ал.1 изразът „министърът на правосъдието“.

§101/ След изразът „от колегията на прокуратурата и следствието“ да се постави запетая и да се добави „а освобождаването по решение на Пленума на ВСС“.

§ 119/ Относно създаването на нов чл. 193а от ЗСВ

Считам, че допустимото преместване следва да е до същото или по – ниско ниво на съдебната структура в която се намират съответните магистрати, поради което следва да се направи необходимото уточнение за това, като напр. След изразът „се преместват“ се добави изразът „в същия по степен или по – нисък по степен орган на съдебната власт“.

Така няма да се допуска заобикаляне на конкурсното начало.

§ 121 и § 122/ Относно изменение на чл. 194а, ал.1, чл. 194б от ЗСВ.

Считам, че това следва да става с решение на Пленума на ВСС и навсякъде където е записано „съответната колегия на ВСС“ предлагам да се заменят с „Пленума на ВСС“

Мотивите ми са в унисон с изложените по – горе относно правомощията на Пленума на ВСС.

§ 125/ Относно чл. 195а.

Считам, че подаване на такава декларация следва да става при първоначално встъпване в длъжност и при промяна в обстоятелствата, поради което предлагам да отпадне думата „ежегодно“ и се замени с изразът „при първоначално встъпване или при промяна в обстоятелствата“.

§127/ Предлагам в ал.1 на чл. 198 от ЗСВ в т.3 – се замени изразът „нравствени качества“ с изразът „спазване на нормите на съответния етичен кодекс“.

Само така нравствените качества на кандидата ще могат да се преценяват с оглед на пригодността му за работа като магистрат.

§ 165/ Относно промяната на чл. 308 от ЗСВ.

Приветствам отпадането на наказанията по т.2 и т. 3 на сегашния чл. 308, ал.1 от ЗСВ – порицание и намаляване на основното трудово възнаграждение от 10 до 25 на сто за срок от 6 месеца до две години.

Относно отпадането на т.5, намирам за удачно преуреждането му в ал.2.

Предлагам в чл.312, ал.1 да отпадне т.5 и в ал.2 да отпадне т.5 – Министъра на правосъдието.

Последният не може да прави предложения за назначаването им и следователно не може да прави такива за налагане на дисциплинарни наказания. Ако министъра счете, че има извършено дисциплинарно нарушение следва да има само сезираща функция до съответната колегия, но не и пряко до ВСС.

§ 166/ относно промяната на чл. 310, ал.6 от ЗСВ.

Считам, че предложената в проекта давност за дисциплинарната отговорност на магистратите е силно завишена. Подобна давност за наказателно преследване, съгл. чл. 82, ал.1, т.3 от НК се предвижда за престъпления, за които законът предвижда наказание лишаване от свобода от 3 до 10 години. Приравняването на дисциплинарната отговорност на магистрата с тази на извършител на тежко умишлено престъпление представлява явна несправедливост на наказанието, доколкото дисциплинарната отговорност по принцип е с по – ниска степен на обществена вреда и следва да се наказва с по – леко по вид и размер наказание.

Поради това считам, че следва да остане сегашния размер на давността от 3 години, което от своя страна кореспондира и с предвидения в чл. 82, ал.1, т.5 от НК по размер давностен срок за престъпления, наказуеми с друг вид наказания, извън посочените в предходните текстове.

§176/ Относно дисциплинарната отговорност на ДСИ и Съдията по вписванията.

Предлагам чл. 328д от проекта за ЗСВ да се измени и да стане:

Първо да отпадне посочената алинея 1, т.к няма алинея 2.

Относно съдържанието на чл. 328д:

Предложение за налагане на дисциплинарно наказание на държавен съдебен изпълнител и на съдия по вписванията може да се прави от председателя на съответния районен съд или от главния инспектор на Инспектората към министъра на правосъдието.

Считам, че председателят на окръжния съд би могъл на общо основание да сезира инспектората, но не и да прави пряко предложение до министъра. Самият председател на окръжен съд в много малка степен е запознат с работата на конкретния съдия, евентуално при обжалване на неговите действия, респ. отказите на съдията по вписванията, но и тогава не е сигурно доколко ще бъде запознат, поради което считам вменяването на подобно правомощие в негово лице за ненужно.

Приемете моите пожелания за успешно провеждане на съдебната реформа след обсъждане на изразените професионални становища.

Гр. Нови пазар
01.07.2015 г.

С УВАЖЕНИЕ: .....
Районен съдия при РС Нови пазар - Галина Николова